

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOLOŠKI FAKULTET

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Predmet: Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata

Vijeću Filološkog fakulteta predlažemo da usvoji Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata mr Tamare Labudović (obrazac D1).

Predsjednik Komisije za doktorske studije

Prof. dr Milica Vuković Stamatović

Milica V. Stamatović

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Broj 01-1974
25. 10. 2019. god.
NIKŠIĆ

OCJENA PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Tamara Labudović
Fakultet	Filološki fakultet
Studijski program	Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, smjer – Nauka o književnosti
Broj indeksa	1/2017
Podaci o magistarskom radu	„Proces karnevalizacije u Bulatovićevom romanu <i>Heroj na magarcu</i> “; Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti; Nauka o književnosti, Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, 2016, srednja ocjena: 9,85.
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Groteska kao stilski postupak u romanima Mirka Kovača
Na engleskom jeziku	Grotesque as a Stylistic Feature in Mirko Kovac's Novels
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	18. 06. 2019.
Naučna oblast doktorske disertacije	Nauka o književnosti
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
Javna odbrana polaznih istraživanja organizovana je 23. 09. 2019. godine u svečanoj sali Filoloskog fakulteta Univerziteta Crne Gore u Nikšiću. Kandidatkinja mr Tamara Labudović je obrazložila temu i predstavila rezultate i zaključke polaznih istraživanja. Izložila je detaljan plan istraživanja za potrebe doktorske disertacije koji uključuje ciljeve, hipoteze, književni i teorijski korpus, metodološke postupke i očekivani naučni doprinos. Nakon prezentacije nacrtu doktorske teze, kandidatkinja je spremno i argumentovano odgovarala na pitanja članova Komisije. Svi članovi Komisije dali su komentare i sugestije za nastavak rada na disertaciji.	
B. OCJENA PODOBNOSTI TEME DOKTORSKE DISERTACIJE	
B1. Obrazloženje teme Tema disertacije je <i>Groteska kao stilski postupak u romanima Mirka Kovača</i>, jednog od najistaknutijih predstavnika crnogorske postmoderne. Upravo groteska, koja je kao stilsm prisutna od objavljivanja Kovačevog prvog romana <i>Gubilište</i>, predstavlja signal njegovog radikalnog otklona od tradicionalne paradigme pripovijedanja, ali istovremeno osvjetljava i promjenu književnog senzibiliteta na južnoslovenskoj sceni (koja se odvija od 60-tih godina prošlog vijeka). Predmet istraživanja doktorske disertacije spada u domen humanističkih nauka, oblast: nauka o književnosti; preciznije crnogorskoj književnosti druge polovine XX vijeka. Prisustvo fenomena groteske i grotesknih kodova i načina njihovog pojavljivanja, kao i funkcije koju ostvaruje u književnom tekstu otkriva osoben model pripovjednog teksta, utemeljen na razgrađivanju tradicionalnih narativnih obrazaca koji dovode do određenih stepena devijacije svih elemenata narativne strukture. Upravo groteska <i>koja je u suštini postupak montiranja nespojivog</i>, odnosno <i>znakova koji pripadaju različitim znakovnim sistemima</i> (Flaker, <i>Poetika osporavanja</i>), utiče na način prezentacije svijeta u Kovačevim romanima, tako da će prepoznavanje i izučavanje	

groteske kao stilskog mehanizma u njegovom romanesknom opusu dati sistematičan pregled funkcija koje groteska ima u stvaralaštvu ovog autora, na jednoj strani, a na drugoj strani osvijetliće druge tekstualne osobenosti u Kovačevoj koje dotiču grotesku i kao stilemu i kao širi literarni kod, što će, u završnici, rasvijetliti i njegova poetička načela. Na taj način, Kovač izgrađuje osoben model pripovjednog teksta, utemeljen na nemimetičkom principu predstavljanja stvarnosti i na otporu prema određenim društvenim strukturama. Ugrožavanje tradicionalnih narativnih obrazaca kao posljedicu donosi razrađivanje tradicionalne naracije na svim nivoima, a upravo to razgrađivanje dovodi do određenih stepena devijacije svih elemenata narativne strukture. Istraživanje obuhvata sljedeći romaneskni korpus: *Gubliste* (1962), *Moja sestra Elida* (1965), *Životopis Maline Trifković* (1971), *Ruganje s dušom* (1976), *Vrata od utrobe* (1978), *Unod u drugi život* (1983), *Kristalne rešetke* (1995), *Grad u zrcalu* (2008) i *Vrijeme koje se udaljava* (2013). Naratološka analiza navedenih romana predstavljala bi prvo cjelovito proučavanje Kovačevih narativnih postupaka (od modernističkog do postmodernističkog), a uključuje i uporednu analizu verzija romana (s obzirom na to da je riječ o autoru koji je mijenjao svoje romane), što daje značajan prilog osvjetljavanju geneze Kovačevog pisma.

Iščitavanja Kovačevih djela sa stanovišta groteske (čiji mehanizam slabi nakon romana *Vrata od utrobe*) dokazuje postojanje grotesknog jezgra u njegovim djelima, ne samo kao nukleusa pod čijim djelovanjem se prezentuje specifična slika svijeta, već i kao sredstva za oblikovanje svojevrsne institucionalizacije društvenih struktura i otvaranje problema identiteta. Groteska, koja u najširem, ali i najjednostavnijem značenju, predstavlja umjetnički postupak u čijoj biti se nalazi spoj nespojivog, odnosno sjedinjavane disparantnih semantičkih nizova, kao zaseban problem književnoteorijskog razmatranja i interesovanja počinje da se proučava tek u dvadesetom vijeku, iako se pitanje grotesknog u književnosti, u manjoj ili većoj mjeri, nametalo, slobodno možemo reći, od njenog nastanka. Opsežna naučna studija Volfanga Kajzera pod nazivom *Groteskno u slikarstvu i pesništvu* objavljena u Oldenburgu 1957. godine (Volfang Kajzer, *Groteskno u slikarstvu i pesništvu*, Svetovi, Novi Sad, 2002) predstavlja prvu sistematizaciju teorijskih razmatranja o grotesknom. Upravo zbog toga ova studija uzima se kao polazište u tumačenju grotesknog ali i kao presudni trenutak kada groteska u svoj svojoj kompleksnosti značenja i raznovrsnosti postupaka kroz koje se ta značenja realizuju u umjetničkom tekstu konačno dobija svoje mjesto u nauci o književnosti. Iako se navedeno Kajzerovo djelo uzima kao kolijevka izučavanja grotesknog u književnosti i slikarstvu ovaj autor je i ranije u svom tekstu *Jezičko umjetničko djelo* (Wolfgang Kayzer, *Das sprachliche Kunstwerk*, Francke Verlag, Bern und Munchen, 1948) sagledao grotesku kao mehanizam pod čijim se dejstvom svijet umjetničkog teksta iskrivljuje, deformiše i otuđuje. Osam godina nakon Kajzerove, za problem grotesknog epohalne studije, ruski književni teoretičar i filozof jezika Mihail Bahtin svoje tumačenje groteske daje u studiji *Stvaralaštvo Fransoa Rablea i narodna kultura srednjeg vijeka i renesanse* (M. Bahtin, *Stvaralaštvo Fransoa Rablea i narodna kultura srednjeg veka i renesanse*, Nolit, Beograd, 1978). Kajzerova i Bahtinova studija u nauci u književnosti danas se uzimaju kao dva ključna polazišta u uzučavanju problema groteske u umjetničkim tekstovima, iako su u osnovi tj, prema traženju izvora grotesknog i prema tumačenju krajnje posljedice koju to groteskno proizvodi u umjetnosti, ove teorije različite. Kajzerovo viđenje groteske u umjetnosti je *kosmičko pesimističko viđenje svijeta*, dok Bahtin u grotesknom vidi *kosmičko-optimistički pogled na svijet*. Na ovo se nadovezuju i stavovi Otakara Bartoša (*Bilješke uz teoriju i tipologiju groteske*); Alfreda Valtera (*Teorija grotesknog i njegovo oblikovanje u prozi A. G. Matoša*), G.R. Tamatina (*Teorija groteske*). Jer, kako to Bartoš navodi, cjelokupna umjetnost XX vijeka teži ka grotesci.

U prilog tvrdnji o neistraženosti područja disertacije ide i to da većina književnih teoretičata i istoričara nije primijetila aktivnan groteskni kod kod Kovača. Recimo, Jovan Deretić u svojoj *Kratkoj istoriji srpske književnosti* nabraja pisce u čijem je stvaralaštvu zastupljena groteska, pa između ostalog navodi: Vladana Desnicu, Momčila Milankova, Rista Trifkovića, Miodraga

Bulatovića, Kiša, Pavića, Pekića, Velimira Lukića, Dušana Kovačevića, ali ne i prozu Mirka Kovača. Izučavaoci Kovačevog stvaralaštva i teoretičari postmodernizma u jugoslovenskoj književnosti jesu konstatovali, ali do sada ne postoji sistematska analiza ovog književnoteorijskog problema. Aleksandar Jerkov u svojim ogledima o srpskoj prozi postmodernog doba (Aleksandar Jerkov, *Nova tekstualnost: ogledi o srpskoj književnosti postmodernog doba*, Podgorica: Oktoih; Nikšić: Unireks; Beograd: Prosveta, 1992) kao prelomni trenutak nakon koga se u srpskoj književnosti pokreću pitanja postmoderne uzima 1965. godinu u kojoj su objavljena tri romana, a među kojima je, pored romana Danila Kiša *Bašta, pepeo* i Pekićevog romana *Vreme čuda*, i Kovačev roman *Moja sestra Elida*. Jerkov ovdje zapaža da ovaj roman Mirka Kovača *priziva Gogolja nagovještavajući da će groteska biti njegova osnovna osobina*, što upućuje na mogućnost iščitavanja Kovačevih djela sa stanovišta groteske, čiji mehanizam, završno s romanom *Vrata od utrobe* (nakon čega slabi), utiče na sve elemente romaneskne strukture i na taj način tvori princip deformisanosti a upravo deformisanost i jeste način prezentacije svijeta u Kovačevim romanima. Tekstualne osobenosti u Kovačevoj prozi koje dotiču grotesku i kao stilemu i kao širi literarni kod su fantastika kao stalni pratilac grotesknog, elementi naturalizacije, duh karnevalskog (prvenstveno u romanima *Moja sestra Elida* i *Malvina*); zatim postupak lirizacije, odnosno poetizacija, a kroz njega i proces simbolizacije. U tom kontekstu prvenstveno treba istaći poetičkog pripovjedača i poetičku funkcionalnost hronotopa. Estetika ružnog takođe je sveprisutna. Prodirući u tamne, skrivene strane ljudske prirode, ne zajući od ružnog i nastranog, Kovač raskrinkava mit o ljepoti, istini, o zdravim međuljudskim odnosima.

Konačan rezultat bi doveo do jasne prezentacije Kovačeve narativne prakse: istoriografske fikcije, žanrovskih hibrida, osobenog analitičko-psihološkog i auto/biografskoga romana, te osvijetlilo intertekstualnost i metatekstualnost narativa.

B2. Cilj i hipoteze

Osnovni cilj doktorske disertacije *Groteska kao stilski postupak u romanima Mirka Kovača* je da istraži prisustvo i aktivnost grotesknog koda u romanima Mirka Kovača kao mehanizma koji čini *da se poboljša višeznačnost modernog romana, i da se proširi njegova znakovnost*. (Kovač).

Krajnji cilj ostvariće se realizacijom sljedećih ciljeva:

1. Dokazivanje uticaja grotesknog koda na modelovanje romanesknih junaka;
2. Dokazivanje uticaja grotesknog koda na modelovanje hronotopa;
3. Utvrđivanje i tumačenje estetskog efekta groteske;
4. Dokazivanje funkcija groteske kao moćnog razgrađivačkog mehanizma;
5. Konstatovanje oslabljenog dejstva groteske u kasnijim Kovačevim romanima (koji slijede nakon romana *Vrata od utrobe*).

Osnovna hipoteza doktorske disertacije glasi: U romanima Mirka Kovača aktiviran je groteskni kod i posljedice njegove aktivacije uslovljavaju način prezentacije svijeta.

Polazeći od osnovne hipoteze kao polazne tačke u istraživanju formulisane su sljedeće međusobno povezane hipoteze:

H1: Na osnovu sprovedenih polaznih istraživanja, pretpostavljamo da groteska deformiše psihološku i ideološku tačku gledišta u romanima Mirka Kovača, što kao posledicu nosi devijantnost književnih junaka;

H2: Na osnovu sprovedenih polaznih istraživanja, pretpostavljamo da groteska snažno utiče na frazeološku tačku gledišta, prije svega na selekciju verbalnih jedinica u romanima Mirka Kovača;

H3: Na osnovu sprovedenih polaznih istraživanja, pretpostavljamo da je groteskni kod aktivan i na nivou prostorno-vremenske tačke gledišta u Kovačevim romanima i da na taj način moćno djeluje na simboliku i funkcionalost prostora i vremena u tekstu;

H4: Na osnovu sprovedenih polaznih istraživanja pretpostavljamo da je groteska u romanima Mirka Kovača u funkciji razgrađivanja socrealističkog modela kulture i komunističke ideologije;
 H5: Na osnovu sprovedenih polaznih istraživanja pretpostavljamo da groteska, njeno dejstvo i funkcionalnost, nema konstantnu zastupljenost u romanima Mirka Kovača, tj. da nakon romana *Gubilište*, *Moja sestra Elida*, *Malvina (Životopis Malvine Trifković)*, *Ruganje s dušom* i *Vrata od utrobe* ona slabi u kasnijim Kovačevim romanesknim ostvarenjima.

B3. Metode i plan istraživanja

Iz metodološke perspektive zasnovane na primjeni različitih teorijskih koncepata, što je preduslov za precizni analitičko-interpretativni postupak, sprovedeće se istraživanje zasnovano na postulatima Bartovog semiološkog „čitanja“ (posebno kad je riječ o demistifikaciji malograđanske ideologije koja preobraća stvarnost svijeta u sliku svijeta). Dalje, funkcionisanje fikcije i faksije u strukturi teksta, preplitanje vremenskih planova, nivoa stvarnosti, umetanje granične literarne forme: pisma, testament, ispovijesti, izvještaji, forenzički dokumenti, te crno-bijele fotografije (kao mimetičko-reprezentacijske forme ili ikonički materijal) upotrijebljene sa ciljem snaženja dokumentarističkog postupka kao „visokog stupnja imaginacije“ (Kovač), kao i otuđena pozicija likova koja reflektuje otuđujuću reprezentaciju društva i „paradoksalne historiografske metafikcije koje se smještaju unutar istorijskog diskursa, u isti mah odbijajući da se odreknu svoje autonomije kao fikcije“ (Hačion 1996: 208), dovešće do inovacija u tumačenjima koja obuhvataju paradigmatiski nivo značenja narativa. Eksplicitna Kovačeva poetika (eseji, komentari, intervjui, bilješke) poslužiće kao auto/kritički instrument za provjeru stavova i zaključaka. S obzirom na to kojoj stilskoj formaciji pripada stvaralaštvo Mirka Kovača (od modernizma ka postmodernizmu) u daljem radu ćemo se oslanjati na stavove postmodernističke književne teorije (L. Hačion, M. Epštejn, L. Nagal i dr), kao i na teoriju o prostornom kodiranju Jurija Lotmana, Ženetove temporalne figure i na klasifikaciju tačaka gledišta Borisa Uspenskog. Kako krajnji cilj ove doktorske teze jeste da utvrdi prisustvo i aktivnost grotesknog koda u romaneskom opusu Mirka Kovača istraživanje podrazumijeva uključivanje teorijskih stavova o grotesknom (V. Kajzer, M. Bahtin i dr).

Selekciju metoda koje će se koristiti u radu uslovlja je priroda tekstova koji se izučavaju, tema doktorske disertacije kao i problematika koju obuhvataju postavljene teze koje u toku istraživanja treba dokazati. Budući da je osnovni predmet istraživanja narativni tekst u interpretaciji su zastupljene metode moderne naratologije, a potpuniji uvid u odabrani diskurs omogućiće semiotička i imalogološka metoda, kao i teorija citatnosti. Složenost teme doktorske disertacije zahtijeva istraživački napor koji će biti usmjeren ka davanju pregleda teorijskih stavova o grotesci i o primjeni postupka groteske u književnosti, pregledu teorijskih stavova o postmodernizmu, iščitavanje i ispitivanje tekstova na osnovu kojih se može rekonstruisati Kovačeva eksplicitna poetiku (*Evropska trulež*, *Elita gora ruže*, *Cijetanje mase*), analizi djela koja predstavljaju korpus, kao i ispitivanju sekundarne literature, tj. publikacija o Kovačevom romaneskom opusu.

- ▶ Analiza i sinteza;
- ▶ Metoda intertekstualnog proučavanja;
- ▶ Strukturalistička metoda;
- ▶ Psihoanalitička metoda;
- ▶ Semiotička metoda;
- ▶ Stilistička metoda.

Polazište disertacije činiće terminološko-pojmovne definicije, kao i obrazloženje za izbor tekstova na kojima se istraživanje izvodi. U radu ćemo se oslanjati na stavove postmodernističke

književne teorije (L. Hačion, M. Epštejn, L. Nagal i dr), kao i na teoriju o prostornom kodiranju Jurija Lotmana, Ženetove temporalne figure, klasifikaciju tačaka gledišta Borisa Uspenskog, kao i na teoriju citatnosti Dubravke Oraić-Tolić.   Struktura disertacije: ▶ O grotesci i grotesknom u umjetnosti;   ▶ Teorije groteske;   ▶ Postmodernistička poetika;   ▶ Kovačeva eksplicitna poetika;   ▶ Aktivnost grotesknog koda u romanima <i>Gubilište</i>, <i>Moja sestra Elida</i>, <i>Malvina (Životopis Malvine Trifković)</i>, <i>Ruganje s dušom i Vrata od utrobe</i>;   ▶ Slabljenje prisustva groteske u romanima <i>Uvod u drugi život</i>, <i>Kristalne rešetke</i> , <i>Grad u zrcalu i Vrijeme koje se udaljava</i>;   ▶ Zaključak.   B4. Naučni doprinos   Prepoznavanje i izučavanje groteske kao stilskog mehanizma u Kovačevim romanima značajna je i do sada naučno nedovoljno obrađivana tema. S obzirom na cjelovitost pristupa temi, očekujemo sistematičan pregled funkcija koje groteska ima u stvaralaštvu ovog autora, a na drugoj strani dokaz da groteska bitno utiče na način prezentacije svijeta u Kovačevim romanima, što će rasvijetliti i njegova poetička načela. Poseban kvalitet disertaciji daće uočavanje transformacije narativne strukture koja se manifestuje upravo na redukciji grotesknog materijala u kasnijim Kovačevim izdanjima (novim verzijama), a snažno utiče na sve elemente romaneskne strukture. Na taj način ostvariće se značajan naučni prilog o generiranju pisca, generiranju poetskih ideja i generiranju književnog teksta.   Smatramo da će ova doktorska disertacija, kroz analizu prisustva i posljedica djelovanja grotesknog koda na svim nivoima teksta, predstavljati izuzetno značajan doprinos istoriji crnogorske književnosti XX vijeka, a time i polazište za dalja izučavanja Kovačeve poetike.   B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja   Komisija smatra da je istraživanje finansijski i organizaciono izvodljivo u naznačenom periodu.

Mišljenje i prijedlog komisije   Na osnovu prezentovanog materijala Polaznih istraživanja, ekspozea i argumentovanih sudova i zaključaka iznesenih na javnoj odbrani, kao i na osnovu diskusije sa članovima Komisije, Komisija smatra da je kandidatkinja pokazala visok stepen poznavanja materije i cjelovit uvid u relevantne teorijske studije iz oblasti predložene teme, kao i u radove o autoru čiji će poetski korpus postupak obrađivati u radu. Pristup prijavljenoj temi poduprijet je relevantnim činjenicama iz naučne i stručne literature, uz konsultovanje najnovijih naučnih doprinosa i uz jasno postavljen plan istraživanja, tako da očekujemo cjelovit, originalan i naučno utemeljen naučni rezultat.   Postavljena teza predstavljala bi prvo cjelovito proučavanje groteske i grotesknog u Kovačevoj prozi, ali i prvi obuhvatni pregled Kovačevih narativnih postupaka (od modernističkog do postmodernističkog), jer uključuje i uporednu analizu verzija romana, što daje značajan prilog osvjetljavanju geneze Kovačevog pisma. Prepoznavanje i izučavanje groteske kao stilskog mehanizma u Kovačevom romanesknom opusu omogućava sistematičan pregled funkcija koje groteska ima u stvaralaštvu ovog autora, na jednoj strani, a na drugoj strani osvjetljava i druge tekstualne osobenosti u Kovačevoj prozi koje dotiču grotesku kao širi literarni kod, što će rezultirati novim uvidom u njegova poetička načela. S obzirom na to da upravo

groteska predstavlja signal Kovačevog radikalnog otklona od tradicionalne paradigme pripovijedanja, tema istovremeno daje doprinos i osvjetljavanju promjena u književnom senzibilitetu na južnoslovenskom prostoru od sredine 60-tih godina do danas, što predstavlja njen dodatni kvalitet.
 Jednoglasno smatrajući da će disertacija biti originalan i u naučnom smislu vrijedan prilog izučavanju književnosti, Komisija predlaže Vijeću Filološkog fakulteta, Centru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore da temu *Groteska kao stilski postupak u romanima Mirka Kovača* usvoji kao disertabilnu i kandidatkinji mr Tamari Labudović odobri dalji rad na njenoj realizaciji.

Prijedlog izmjene naslova

(po potrebi predložiti izmjenu naslova)

Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora

(titula, ime i prezime, ustanova)

Planirana odbrana doktorske disertacije

Ljetnji semestar akademske 2021/2022.

Izdvojeno mišljenje

(popuniti ukoliko neki član komisije ima izdvojeno mišljenje)

Ime i prezime

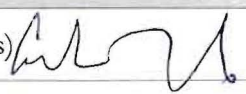
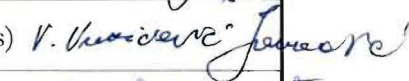
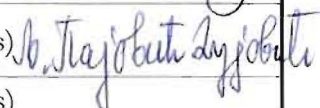
Napomena

(popuniti po potrebi)

ZAKLJUČAK

Predložena tema po svom sadržaju odgovara nivou doktorskih studija.	DA	NE
Tema je originalan naučno-istraživački rad koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.	DA	NE
Kandidat može na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj i dokaže hipoteze.	DA	NE

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata

Prof. dr Sava Damjanov, predsjednik Komisije Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu	(Potpis)	
Prof. dr Vesna Vukićević Janković, mentor Filološki fakultet – Nikšić, Univerzitet Crne Gore	(Potpis)	
Prof. dr Ljiljana Pajović Dujović Filološki fakultet – Nikšić, Univerzitet Crne Gore	(Potpis)	
(Titula, ime i prezime, ustanova i država člana komisije)	(Potpis)	
(Titula, ime i prezime, ustanova i država člana komisije)	(Potpis)	

U Nikšiću, 16. oktobar 2019. godine

DEKAN

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA	
Prof. dr Sava Damjanov, predsjednik Komisije Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu	1.Koji su evropski i svetski pisci mogli uticati na groteskni kod Mirka Kovača?
	2.Koji bi se domaći autori druge polovine 20. veka u kontekstu groteske mogli dovesti u vezu sa Mirkom Kovačem?
	3.Koje druge tekstualne osobenosti u Kovačevoj prozi dotiču grotesku i kao stilemu i kao širi literarni kod?
Prof. dr Vesna Vukićević Janković, mentor Filološki fakultet – Nikšić, Univerzitet Crne Gore	1.Na koji način funkcionišu elementi istoriografske metafikcije unutar istoriografskog diskursa?
	2. Od kakvog je značaja za grotesknu naraciju uporedna analiza verzija romana (s obzirom na to da je riječ o autoru koji je mijenjao svoje romane) ?
	3.Na koji način mikrostrukturne devijantnosti Kovačevih likova utiču na način prezentacije Kovačeve <i>slike svijeta</i> ?
Prof. dr Ljiljana Pajović Dujović, član Komisije Filološki fakultet – Nikšić, Univerzitet Crne Gore	1.Koji su sve Kovačevi „radikalni“ mehanizmi otklona od tradicionalne paradigme pripovijedanja?
	2. U kakvoj su korelaciji Kovačeva eksplicitna i implicitna poetika?
(Titula, ime i prezime člana komisije)	
(Titula, ime i prezime člana komisije)	
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
ZNAČAJNI KOMENTARI	

